

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

complectens sanctos Mensium, Aprilis, Maii & Ivnii

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1603

SS. Nerei & Achillei, Itemqve Domitillæ & quorundam aliorum illustre
martyrium. ex eo quod optima fide apud Surium extat. Paßi sunt anno
100. Clementis 8. Traiani primo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42716

NEREI & ACHILLEI, ITEMQVE
 Domitilla & quorundam aliorum illustre mar-
 tyrium. ex eo quod optima fide apud Surium
 extat. Passi sunt anno 100. Clementis & Traiani
 primo.

Domitilla virgo nobilissima, Domitiani
 Imperatoris neptis, cum Aurelianus con-
 sulis filius incredibili eius amore infla-
 mus, eam sibi conjugem expeteret, illa ut vicif-
 sim oculis eius placeret, maximè ingentem curâ
 & studio in corporis ornatu & cultu, diu noctu-
 que impendebat. Habebat autem Nereum & A-
 chilleu eunuchos à cubiculis, quos beatissimus
 Petrus apostolorum princeps Christo lucratus
 fuerat. Illi itaq; cum dominam suam gemmis &
 vestibus auro splendidè intertextis fulgentem
 quotidie cernerent, audacter dixerunt; Profecto
 si id studij & operæ quod in corpore ornando, ut
 Aurelianum maritum cõsequaris, ponis, ad ani-
 maz ornatum transferres, immortalẽ Dei filiũ
 omnium seculorum regem sponsum & maritũ
 habere posses; qui te eadem immortalitatis glo-
 ria donaret, neq; de ornamentis quicquam vlllo
 tempore decidere pateretur. Ad hæc Domitilla;
 Equa verò maior põt esse charitas, q̃ matrimo-
 niũ cõplecti, suscipere liberos, per quos dulcissi-
 ma posteritas propagetur, & tã generis q̃ nomi-
 nis dignitas sempiterna memoria conseruetur?
 Cõstat aut quã sit asperũ & immane omnibus vi-
 rz huius oblectamētis sibi interdicerẽ, & tanq̃ vi-
 ues cadauer in hac luce versari. Ad q̃ Nereus: Tu
 quidẽ, inquit, ò domina, momētaneas huius vitæ
 delectationes ob oculos tibi proponis, sed diu-
 tina q̃ postea sequũtur pericula, nõ vides. Nã ut

12. Maij.

Domitilla
neptis Do-
mitiani.

T t 4

cætera

Matrimonij
in ultra inco-
moda.

lata nleam, & quid matrimonium secum non
adfert molestiarum? quare, te quæso, corporis tui
dominum hominem extraneum eligere vis qui in-
genuitati tuæ ne parentes quidem dominari pas-
sa es? An non Christo Domino, & mentis & cor-
poris castitate, cum incredibili animi volupta-
te & certissimo gloriæ cælestis præmio seruite
malis, quam instar vilissimi mancipij, mortalis
hominis dominio & volûtati te subijcere? Elige
nunc igitur, ô Domitilla, vel hunc Regem regum
omnipotentis Dei filium, ineffabili pulchritudi-
ne decorum, suoque fulgore Solis radios obscu-
rantem, tibi perpetuo blandientem, delicias cæ-
lestes, gaudiaque sempiterna conciliantem: vel
hominem mortalem multis in hac vita
& doloribus obnoxium, & omnibus fortuna lu-
dibrijs subiectum, cum quo eius pariter delicia
sunt interitura.

Hæc & id genus alia multa cum Nereus & A-
chille^o prosequeretur, Domitilla ab imo pectore
suspiria trahens: Utinam, inquit, iam olim di-
uina hæc scientia mihi obligisset, certe aliquam
sponsæ nomen suscepissem: sed quemadmodum
in baptisate idolorum cultui valefecerim, ita hac
ratione instructa, carnale hoc commercium re-
pulissem. At nunc cum Deus sermone oris vestra-
nimam meam lucrari voluit, non dubito quin etiam ra-
tionem vobis indicaturus sit, qua possit per vos ef-
fici id quod pro eius amore optamus. His auditis
Nereus & Achilleus ad Clementem Pontificem
abierunt, eique Domitillæ propositum explica-
runt, humiliter rogantes, ne graua retur voti graui-
tatis eius votum matuum suarum velamento,
Deo consecrare. Ad hæc Clemens: Video, inquit,
adesse tempus, quo & ego, & vos, & illa ad mar-
tyrij

præij palmam pertingamus. Agite igitur fratres, nullus vos timor inuadat, cōtemnamus hominē mortalem, modisq; omnibus principi vitæ semper parere nitamur. His dictis ad Domitillā abiit, eamque consecrauit.

Interea Aurelianus furijs exagitatus, impetrauit a Domitiano principe, vt virgo in Pontiam insulam relegaretur. si sacrificare nollet sperans se illo in exilio animum virginis à perseuerantia proposito deducturum. Cū igitur in ea insula exularet, adessentq; ei Nereus & Achilleus, erant etiam illic duo malefici Simonis Magi discipuli, Furius & Priscus qui magicis præstigijs, penè omnes in insulæ incolas ed adduxerant, vt Simonem Magum ceu Dei filium colerent. Quibus cū Nereus & Achilleus sese strenuè viriliterque opponerēt, venit Aurelianus in insulam, vt Domitillam à fide & virginitatis voto auerteret; cepitque Nerei & Achillei animos muneribus tentare, vt virginis mentem ed quo volebat, impellerent. At illi donā eius execrantes, cū Domitillæ fidem magis magisque in Domino confirmarent, grauissimis sunt verberibus affecti & Tracinam missi, Memmioque Rufo cōsulari traditi, qui eos eculeo & flammis ad immolandum idolis compellere nitebatur. At illi cū nulla suppliciorum atrocitate vincerentur, tandem capite casti sunt. Eorum autem corpora rapuit Auspicius discipulus eorum, nutritor sanctæ virginis, & in crypta arenaria sepelivit via Ardeantina, milario vno & dimidio ab vrbis muro, iuxta monumentum quo condita fuerat Petronilla Apostoli Petri filia.

Cū Aurelianus cēsis Nereo & Achilleo, Domitillam ad sibi consentiendum inducere moliretur,

Tc §

liretur,

Clemēs pō-
tifex conte-
crat virginē
Domitillā.

S. Domitillæ
exilium.

Furius & Pri-
scus Magi.

Cruciatus,
Constantia,
& cædes SS.
Nerei & A-
chillei.

liretur dictum est illi à quodam, maiorem ei intercedere amicitiam cum Euthyce, Victorino, & Marone, quàm cum Nereo & Achilleo intercessisset. Itaque à Netua principe eos sibi sacrificare nollent, donari impetrauit. Sed illis viriliter agentibus, & minas Aureliani contemnentes, ex insula amotos, tanquam seruos per sua prædia diuisit: Euthycen decimo & sexto ab urbe milliario via Numentana, Victorinum milliario sexagesimo via Salaria, Maronem centesimo tricesimo eadem Salaria via; iussitque eos tota die terram fodere, & cantabrum edere. (Sic enim habet historia; quid autem Cantabrum incertum habeo, nisi fortè Cantabricam herbam velit accipi, cuius meminit Plinius lib. 4. ca. 1.) Sed Deus omnipotens in locis peregrinis, multis gratijs & miraculorum virtutibus eos illustrauit. Euthyces enim, filiam conductoris illum à dæmone liberauit; Victorinus loci vicidominum, triennio ex paralyti decumbentem, precibus sanauit; Maro hydrope vexatum curauit. Loquebantur intereà populis, multosque ad Christi religionem traduxere, ornatique presbyterio, credentium numerum egregiè auxerunt. Id non ferens Satan, Aureliani animum ira inflammauit, qui missis eò satellitibus multiplici poenarum genere eos cruciauit; & Euthycen quiddam media via cædi iussit, donec exhalaret spiritum; cuius corpus Christiani multo cum honore sepelièrunt, & noua ecclesiæ fabrica super illud in Christi nomine extracta decorauerunt. Victorinum autem apud Cotilias, ubi putentes & sulphureæ emanat aquæ, in ipsas aquas capite deorsum verso, tris horarum spatio deprimi mandauit, iterumque sustolli. Quod cum triduo vir sanctus pro Christi

Cædes Euthycetis.

Item victorini.

Christi non
corpus fu
de Amite
ronem vol
opprimi. It
tra immari
pollent tro
tanquam le
illatus, eoq
Domino pr
tione eius p
adactus ef
ro Consula
bus, S. Maro
tra, quam h
cidit, ibiqu
Christo ecci
beneficia De
nis gloriam
Postquam
tillzerant f
dixit ad Su
uenes Scio
nam & The
nes sapient
ubi Domini
cauero, illa
sua persuas
ducant. Itaq
cinas perdu
venerunt. C
que prædica
perà daret,
nobis nupt
nèto esse p

Christi nomine pertulisset, migravit ad dominum
 corpus fuit postridie. quanquam veritate Aureliano
 in Amiternisibus sepulturae mandatum. Denique Ma-
 ronem voluit ab amico suo Turgio ingenti saxo
 opprimi. Itaque in eius humeros imposita est pe-
 tra immansissima, quam homines septuaginta aegre
 possent trochlea adducere. Eam autem vir sanctus
 tanquam leues paleas, ad duo miliaria portavit
 illuc. eoque loci eam reposuit, ubi solitus erat
 Domino preces offerre; cuius sane facti admira-
 tionis eius provinciae populus ad fidem Christi
 adductus est, & sacro baptismate expiatus. Por-
 ro Consularis acceptis ab Aureliano muneribus,
 S. Maronem occidit. Populus verò in ea pe-
 tra, quam humeris suis gestarat, sepulcrum ex-
 cidit, ibique eum condidit, & in eius nomine
 Christo ecclesiam fabricavit, in qua praestantur
 beneficia Domini usque in praesens, ad sui nomi-
 nis gloriam.

Postquam igitur Sanctos omnes, qui S. Domi-
 tillae erant solatio, è medio sustulit Aurelianus,
 duxit ad Sulpitium & Seruilianum illustres iu-
 venes: Scio collactaneas Domitillae, Euphrosy-
 nam & Theodoram vos habere sponfas, virgi-
 nes sapientiae opinione celebres. Nunc igitur
 ubi Domitillam ex insula in Campaniam revo-
 caverò, illae inuisendi gratia ad eam accedant, ve-
 luti persuasione eam ad mihi obsequendum in-
 docant. Itaque Domitilla ex Pontia insula Tara-
 cinas perducta, Euphrosyna & Theodora ad eam
 venerunt. Cumque ad epulas ventum esset, illae
 praedecibus, Domitilla ieiunijs & precibus o-
 pera daret, dixerunt Euphrosyna & Theodora: An
 nobis nuptiae, & cibus moderatè sumptus, impedi-
 mento esse poterunt, quò minus Deum tuum colamus?

Qui

Item Maro-
 nis.

Miraculum
 stupendum.

S. Domitilla
 Taracinas
 perducitur.

658 MART. SS. NEREI & ACHILLEI &c.
Quibus Domitilla: Vos, inquit, sponfos habetis
viros nobiles, sed si ignobiles & humili loco na-
ti ab illis vos auocare, & sibi matrimonio stabili
iungere vellent, num vos illis pareretur? Respon-
derunt illæ protinus: Auertat hoc Deus à men-
tibus nostris. Tum Domitilla: Auertat, inquit, &
à mente mea. Magnum enim ego sponsum habeo
Dei filium, qui se vitam æternam daturum pro-
misit ijs, qui in eius gratiam perpetuam corporis
castitatem seruant: secum que in thalamum suum
sempiternum ducturum, vbi cum angelis exul-
teat, & sine fine splendidissime epulentur. Et re-
huius promissi certitudinem haberemus, cæcis
visum reformauit, leprosos curauit, morbos om-
nes depulit, mortuos excitauit. Atque hoc mo-
do verum se Dei filium declarauit, multosque
tenebris eripuit, atque ad sui nominis cogniti-
onem perduxit.

His auditis Theodora: Est, inquit, mihi frater
iuuenis Herodes, iam anno integro oculorum
lumine orbatus, illum si tu in Dei tui nomine sa-
nare potes, dicitis tuis fidem adhibebo. Euphr-
sina vero: Tu quidem Romæ, inquit, fratrem co-
cum habes, ego autem hic habeo nutricis meæ
liolam, quæ ex morbo loquendi beneficio pri-
uata est, simulque puellam acciri curauit. & Do-
mitillæ obtulit. Quæ statim toto corpore humi
prostrata, multis cum lacrymis pro salute puel-
læ Deum precata est; surgensque, manus ad ca-
lum iustulit, & signum Crucis in os puellæ im-
primis dixit: In nomine Domini mei Iesu Chri-
sti loquere. Mox puella in hæc verba prorupit.
Verus est Deus Domitilla, veræque sunt quæ ore
tuo deprompsisti. Tum ambæ se ad pedes vigi-
nis abiecerunt, & credentes Christianæ religio-
nis my-

Muta puella
loquitur
precibus
Domitillæ.

is mysterijs initiata sunt. Frater etiam Theodo-
 cæcus eò adductus, Domitillæ precibus, &
 uentis & corpore lumen obtinuit. Porro om-
 nes ueriusque sexus homines, tum serui, tum in-
 geni qui ex vrbe eò aduenerant, uisis his signis,
 in Christum crediderunt, domusque illa instar
 Ecclesiæ erat.

His ita gestis, Aurelianus cum duobus quos
 dicitur sponsis adueniens, tres secum qui orga-
 nis caeorent adducebat, tanquam triplices vno
 die nuptias celebraturus. Sulpitius autem & Ser-
 uilianus, ut uiderunt mutam loqui, & Herodem
 uisum recuperasse, cognitis etiam omnibus, quæ
 dicta factaque fuerant, crediderunt; eumque Au-
 relianus multa instantia hortaretur eos, ut vno
 die nuptias celebrarent; illi ut viri prudentes di-
 xerunt ei. Da honorem Deo, cuius uirtute & mu-
 ta loquitur, & cæcus uidet. At ille neglectis ijs
 quæ ab eis dicebantur; per vim iussit Domitillâ
 includi intrâ cubiculum, ut securus voluptates
 suas expleret; positisque organis, & cantibus &
 tripudijs se oblectare cœpit, aliosque ad eandem
 mentis insaniam prouocare. Porro cæteris sal-
 tando defatigatis, ille duos ad mediam dies, toti-
 demque noctes, in vano gaudio & tripudio illo
 perseverauit; donec nimia lassitudine oppressus,
 animam pondere peccatorum grauam expira-
 ret. Ea re perterriti omnes, ad saniores mentem
 reuerunt, & ex animo nomina sua Christo de-
 derunt. Luxurius autem Aureliani frater, ab Im-
 peratore Traiano potestatem in eos petijt, ut si
 sponte non lents, diris supplicijs ad sacrificandum
 eos impelleret. Itaque Sulpitium & Seruilianum
 Praefecto urbis Aniano tradidit, qui eos in Chri-
 sti confessione mirè constantes, capite plecti
 iussit;

Cæcus uidet.

Sulpitius &
 Seruilianus
 credunt in
 Christum.

Aureliani
 interitus.

Sulpitij &
 Seruiliani
 caedes.

660 MARTYRIUM S. PANCRATII.
 iussit; quorum corpora fideles in prædio eorum,
 via Latina secundo milliario posuerunt; quo in
 loco exuberat virtus martyrij eorum, usque in
 præsentem diem. Post hæc Luxurius abiit Taraci-
 nas ad virgines Christi, & ut vidit præciæ, con-
 stanterque dæmoniorum cultum execrantes, ab-
 latis omnibus, quæ habebant, eo in cubiculo, in
 quo pariter morabantur, subiectis flammis eas
 exussit. Altero die sanctus Cæsarius diaconus eb-
 veniens, castissima sacrarum virginum corpora
 prorsus illæsa reperit; quæ in nouo condens lat-
 cophago, humo altius effossa, sepeliuit.

Item Domi-
 sillz, &c.

MARTYRIUM S. PANCRATII. EX

C. Baron. to.
 3. Annal.

eo quod sincera fide apud Surium habens. Pas-
 sus est anno Christi 303 ætatis suæ 14. Marcellus
 Papa anno 7. Item S. Soteris virginis.

12 Maij.

Illis temporibus, quibus Diocletianus & Ma-
 ximianus Imperatores Christianos diuisis cru-
 ciatibus ad simulacrorum venerationem
 compellebant, fuit apud prouinciam Phrygiam
 Cledonius quidam, vir egregia nobilitate clä-
 rus, qui ex amissa coniuge filium habebat nomi-
 ne Pancratium. Cumque post aliquod vitæ spa-
 tium, corporis infirmitate correptus, ad alteram
 sibi vitam migrandum esse cerneret, vocato ad se
 Dionysio fratre, vnicè ei filium suum Pancratium
 commenda uir, orans atque obsecrans, & per om-
 nipotentem Deum quoque adiurans, ut vniuersas
 facultates quas relinquebat amplissimas si-
 deliter & accuratè nepoti suo conseruaret. Itä
 mortuo Cledonio, Dionysius summa fide Pancra-
 tium curandum suscepit, tantaque beneuolentiä
 ac studio tractauit, ut paterni amoris affectus
 maiori

Cledonius
 pater Pan-
 cratij.

Dionysius
 patruus Pa-
 cratij.